Proiect final Probabilități și Statistică

Vultur Sofia-Maria, Trandafir Dragos, Lascu Matei

Grupa 243

1) Tema abordată

Proiectul constă în realizarea unei aplicații care să ilustreze modalitatea de generare a unei variabile aleatoare repartizate normal, folosind algoritmul de acceptare-respingere și metoda Box-Muller.

2) Noțiunile din curs și laborator ilustrate în redactarea proiectului

1. Definiția densității repartiției normale $N(\mu,\sigma^2)$

$$f_X(x) \stackrel{not}{=} \varphi(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}, \quad x \in \mathbb{R}.$$

- 2. Funcția *runif* : folosită pentru generarea de valori aleatoare pe [0,1]
- 3. Funcția hist : utilizată la generarea unor histograme pe baza unui set de date
- 4. Funcția *plot:* integrată pentru realizarea graficelor unor funcții

3) Algoritmul de acceptare și respingere

Aceasta reprezintă o metodă de bază pentru construirea de variabile aleatoare, bazată pe generarea unor valori aleatoare prin funcția de repartiție deja cunoscută a variabilei căutate, îngradite strategic de valorile unei funcției de densitate ale alte variabile aleatoare, mai ușor de estimate, înmulțită cu o constantă c alesă astfel : $f(x) \le cg(x)$.

Prin urmare, pentru generarea unei repartiții normale, se optează convenabil pentru o variabilă cu distrubuție exponențială, de Λ =1, drept suport, care să mărginească valorile generate aleator.

```
f <- function(x){ #repartia principala
    sqrt(2/pi) * exp(-x ^ 2 / 2)
}

g <- function(x){ #repartitia suport
    exp(-x)</pre>
```

}

Fie v vectorul de valori prin care se va defini distribuția normală aproximată prin metoda de acceptare și respingere:

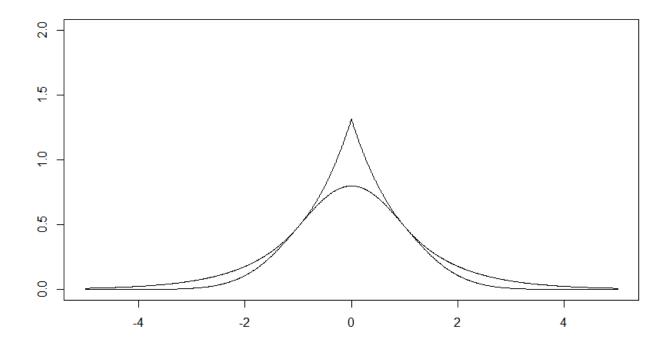
```
v <- rep(0, 100000) #vectorul pentru elementele acceptate
```

Acesta va fi populat după algoritmul enunțat, notabilă fiind determinarea valorii care impune condiția de acceptare:

```
for (i in 1 : length(v)){
    repeat{ #testarea unui sample
        x <- -log(runif(1))
        y <- runif(1)
        if(y < f(x)/(f(1) / g(1) * g(x))) #conditia de acceptare
        {break;}
    }
    v[i] <- ((-1) ^ (runif(1) < 0.5)) * x
}</pre>
```

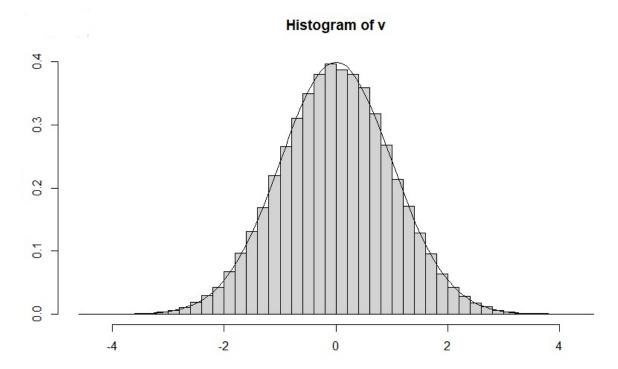
Aproximarea reușită a normalei este ilustrată atât prin suprapunerea graficelor exponențialei alese cu funcția generată de algoritm

```
plot(range1, f(range1), type = 'l', ylim = c(0, 2))
lines(range2, f(1) / g(1) * g(range2))
lines(-range2, f(1) / g(1)* g(range2))
```


cât și prin realizarea unei histograme pentru setul de valori ce definește distribuția generată, confruntată cu graficul unei normale realizată cu funcția predefinită dnorm:

```
hist(v, prob = T, breaks = 50)
curve(dnorm(x,0,1), add = T)
```


4) Algoritmul Box-Muller

Această cea de-a doua metodă vizează exclusiv generarea de distribuții gaussiene și constă în alegerea a două variabile U_1 , U_2 , uniform distrubuite, cu valori cuprinse între (0,1), respectiv construirea unei aplicații

$$g:(0,1)\times(0,1)\to \mathbb{R}^2$$

astfel încat $(Y_1, Y_2) = g(U_1, U_2)$ sa fie normal distribuite. Cei doi matematicieni aleg bijecția

$$g(u, v) = (\sqrt{-2 \ln u \cos(2\pi v)}, \sqrt{-2 \ln u \sin(2\pi v)}).$$

Fie 10000 numărul de valori pentru care urmează a fi generată normala, set de valori reținut în listele x și y, iar valorile celor două variabile generate cu funcția runif.

```
range = 100000
u = runif(range)
v = runif(range)
x=rep(0,range)
y=rep(0,range)
```

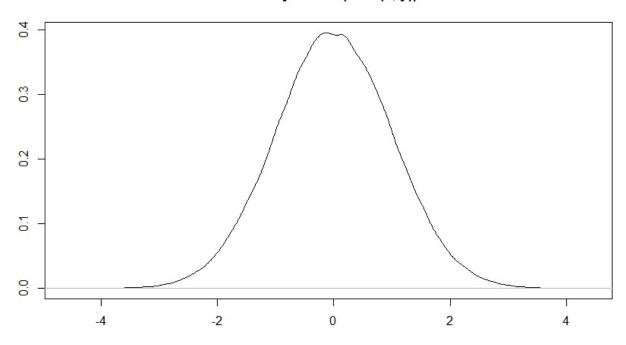
În continuare, algoritmul atribuie listei x domeniul de valori și listei y imaginea funcției, după definiția lui g menționată mai sus.

```
for (i in 1:range){
    x[i] = sqrt(-2*log(u[i]))*cos(2*pi*v[i])
    y[i] = sqrt(-2*log(u[i]))*sin(2*pi*v[i])
}
```

Rezultatul este ilustrat prin plotarea unei funcții care are pentru x[i] returnează valoarea lui y[i].

plot(density(c(x,y)))

density.default(x = c(x, y))

5) Bibliografie

- https://rmarkdown.rstudio.com/authoring_quick_tour.html
- https://www.middleprofessor.com/files/appliedbiostatistics_bookdown/_book/getting-started-r-projects-and-r-markdown.html

- https://www.math.arizona.edu/~tgk/mc/book_chap4.pdf
- https://en.wikipedia.org/wiki/Rejection_sampling#Algorithm